

După poziția în care se aranjează obiectele, distingem verbele *ставить-поставить*, care exprimă așezarea obiectelor în poziție verticală, și *класть-положить*, care desemnează așezarea obiectelor în poziție orizontală, în timp ce româna pentru exprimarea aceleiași idei folosește un mijloc nediferențiat de exprimare, în speță „a pune”, indiferent de poziția un care sînt plasate obiectele.

Левин, ставивший между тем ружье в шкаф, уже выходил из двери... (ТАК, p. 185). *Levin, care-și pusese în răstimp pușca în dulap, dădu să iasă pe ușa...* (ТАК, p. 190). *Германн вынул из кармана банковый билет и подал его Чекалинскому, который, бегло посмотрев его, положил на Германнову карту* (ПРп, p. 226). *Herman scoase din buzunar un bileț de bancă și i-l întinse. Cekalinski îl privi fugitiv și-l puse pe cartea lui Herman.* (PDp, p. 264).

Limba română cunoaște o serie de verbe care, prin conținutul lor, pot exprima o valoare factitivă (*Am așezat copilul pe scaun*)¹. Corespondentele românești a *pune*, a *ășeza* exprimă factitivul cu estomparea sensului pozițional². Dintre corespondentele românești, numai verbul a *atârna* exprimă și sensul pozițional (*Я повесил карту на стену*. Am atârnat harta pe perete).

Din cele arătate rezultă că verbele rusești în discuție, aducînd o informație suplimentară cu privire la poziția în care sînt dispuse obiectele în spațiu, sînt mai limitate distribuțional în raport cu echivalentele lor românești.

Astfel, o dată alese substantivele *газета* și *ваза*, în limba rusă apare necesitatea selectării verbelor poziționale corespunzătoare *лежать* sau *класть-положить* pentru substantivul *газета* și respectiv *стоять* și *ставить-поставить* pentru cuvîntul *ваза*. Echivalentele corespunzătoare românești a *se afla*, a *se găsi*, a *fi* sau a *pune*, a *ășeza* etc., fiind lipsite de conținut semantic pozițional, nu sînt strict limitate distribuțional și par mai abstracte, adică, în fond, mai nedeterminate.

În microsistemul verbelor poziționale rusești intră și cuplurile *ложиться-лечь*, *вставать-встать*, *виснуть-повиснуть*, *садиться-сесть*, care exprimă rezultatul unei schimbări de poziție în spațiu a autorului acțiunii.

Să analizăm exemplele:

Иван Иванович молча разделся и лег (ЧР, p. 193). *Ivan Ivanici se dezbrăcă în tăcere și se culcă* (CP, p. 282). *Анатол встал и вошел в столовую* (ТВм, p. 367). *Анатол se sculă și veni în sufragerie* (TRp, p. 567) *Дуня обвязала ему голову платком, намоченным уксусом, и села с своим шитьем у его кровати* (ПРп, p. 495). *Dunea îi legă capul cu o batistă înmuiată în oțet și se așază cu lucrul lingă patul lui* (PDp, p. 91).

Din exemplele de mai sus se vede că ultimul grup de verbe poziționale își găsește o oglindire adecvată în traducerea românească.

În mod obișnuit, relevarea valorii poziționale este condiționată în românește de prezența în context a unei precizări circumstanțiale.

— Ты — **сядь**, мамаша ... (ГМ, p. 93). — **Стаți jos**, măicuță ... (ГМ, p. 16).

¹ Gramatica limbii române, ed. Academiei, 1954, vol. I, p. 242.

² Vezi și Rita Chiricuță-Marinovici, *Sensul factitiv — cauzativ al verbelor românești*, în „Cercetări de lingvistică”, 1964, nr. 1, p. 54.